

ПОГОДЖЕНО

Голова профкому _____ Михайло МАЗУРЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом №73-Г від 16.08. 2024р.

та введено в дію 02.09.2024

Директор Іспаського опорного ліцею
імені Миколи Марфієвича

_____ Віталій ГАКМАН

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 22

для лаборанта кабінету фізики

1. Загальні положення інструкції для лаборанта кабінету фізики

1.1. Інструкція з охорони праці для лаборанта кабінету фізики розроблена відповідно до Закону України «Про охорону праці» (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018 р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 01 вересня 2017 року, відповідно до Наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України від 16.07.2012 № 992 «Про затвердження Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії загальноосвітніх навчальних закладів», що зареєстрований у Міністерстві юстиції України 3 серпня 2012 року за № 1332/21644, з урахуванням вимог визначених у наказі МОЗУ від 25.09.2020 № 2205 (зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394) «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».

1.2. Дана інструкція з охорони праці для лаборанта кабінету фізики поширюється на особу, прийняту в школу за трудовим договором лаборантом кабінету фізики загальноосвітньої школи.

1.3. Робочим місцем лаборанта є лаборантська і кабінет фізики.

1.4. Виконує свої обов'язки відповідно до посадової інструкції лаборанта кабінету фізики в ЗЗСО.

1.5. Лаборант кабінету фізики зобов'язаний пройти вступний інструктаж і інструктаж для лаборанта кабінету фізики на робочому місці, про що робиться відповідний запис у журналах обліку проведення інструктажів з питань охорони праці.

Кожні 6 місяців проходить повторний інструктаж з питань охорони праці.

1.6. Основні види робіт лаборанта кабінету фізики, пов'язані з небезпекою на робочому місці:

- підготовка обладнання і проведення лабораторних і практичних робіт з електрообладнанням;
- проведення демонстраційних дослідів і лабораторних робіт з нагрівальними приладами, такими як спиртівка, свічка, електронагрівач;

- проведення експерименту з трубкою Ньютона і інші досліді, пов'язані з відкачуванням повітря з скляних посудин;
- проведення дослідів і практичних робіт зі скляним обладнанням;
- при роботі з гарячою водою.

1.7. Лаборант кабінету фізики на своєму робочому місці дотримується правил особистої гігієни і контролює дотримання санітарних норм учнями в кабінеті фізики під час експериментальних робіт.

1.8. Лаборант проводить демонстраційні досліді і лабораторні роботи в спеціальному халаті і зручному взутті без підборів на м'якій підшві.

1.9. Лаборант уважно перевіряє справність демонстраційного і лабораторного обладнання і пристосувань, щодня оглядає електропроводку лаборантської і кабінету фізики з метою виявлення видимих пошкоджень проводки, заземлення, цілісності і працездатності електророзеток, справність засобів освітлення в кабінеті і лаборантській.

1.10. У разі виявлення несправності обладнання або приладів, лаборант доводить до відома вчителя фізики і завгоспа.

1.11. Стежить за протипожежними засобами та інвентарем (наявність піску, совка, вогнетривкої матерії). Проводить протипожежну роботу.

1.12. Стежить за вмістом медичної аптечки.

1.13. Лаборант кабінету фізики повинен пройти навчання і мати навички надання першої допомоги постраждалим, знати порядок дій у разі виникнення пожежі чи іншої НС і евакуації.

1.14. Лаборант повинен мати I групу допуску з електробезпеки.

1.15. Основні шкідливі та небезпечні чинники на робочому місці лаборанта:

- дія електричного струму (за наявності незахищених струмоведучих частини електрообладнання, несправності електрообладнання);
- гострі елементи робочого інструменту;
- падіння інструментів, скляного лабораторного посуду;
- пожежонебезпека.

1.16. Лаборанта забезпечують спецодягом відповідного розміру та іншими засобами індивідуального захисту, перелік і строк використання яких визначено колективним договором закладу:

- халат або костюм бавовняний - строком на 12 місяців;
- рукавиці гумові - строком на 2 місяці;
- респіратор - до зносу;
- окуляри захисні - до зносу.

1.17. Лаборант повинен:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку ЗЗСО;
- користуватися спецодягом та іншими засобами індивідуального захисту під час роботи;
- виконувати лише роботу, доручену безпосереднім керівником, та стосовно якої лаборанта проінструктовано;
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці;
- не допускати в лаборантську та кабінет фізики сторонніх осіб;
- пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці;
- дотримуватись вимог електро-, пожежної безпеки;
- уміти користування первинними засобами пожежогасіння, знати їх місце розміщення;
- уміти надавати першу допомогу при нещасних випадках.

1.18. Не дозволяється експлуатувати лазерну установку без захисного заземлення, необхідно обмежити екраном поширення променя вздовж демонстраційного стола. Не дозволяється робити будь-які регулювання, якщо знята верхня частина корпусу.

1.19. Лаборант кабінету фізики, який допустив невиконання або порушення цієї інструкції з охорони праці, залучається до дисциплінарної відповідальності відповідно до Статуту, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, чинного законодавства України і, при необхідності, проходить позачергову перевірку знань встановлених норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки для лаборанта кабінету фізики перед початком роботи

2.1. Лаборант уважно перевіряє справність і працездатність лабораторного та демонстраційного обладнання, перевіряє безпечні режими і прийоми демонстрації експерименту або лабораторної роботи для наступного уроку фізики.

2.2. Перевіряє зовнішню цілісність електричних розеток в кабінеті фізики і лаборантській.

2.3. Ремонт і складання електрообладнання проводити тільки інструментами з ручками в ізоляційному матеріалі при відключенні від мережі.

2.4. Упевнитися в наявності первинних засобів пожежогасіння та терміну їх придатності, в наявності аптечки першої допомоги та укомплектованості усіма необхідними медикаментами.

2.5. Переконавшись в безпеці робочого місця, перевірити на стійкість і справність меблі, переконавшись в стійкості документів, які знаходяться в сгрупованому вигляді, а також перевірити наявність у необхідній кількості та справність канцелярського приладдя.

2.6. Упевнитися, що температура повітря в приміщенні відповідає необхідним санітарним нормам.

2.7. Проконтролювати наявність і справний стан наочних посібників.

2.8. При виявленні недоліків в роботі обладнання або поломок меблів повідомити завгоспа і не використовувати дане обладнання і меблі в приміщенні до повного усунення всіх виявлених недоліків.

2.9. Про нещасні випадки, порушення, несправності приладів або електромережі лаборант повідомляє вчителю фізики і директору ЗЗСО.

3. Вимоги безпеки під час роботи лаборанта кабінету фізики

3.1. Лаборант кабінету фізики присутній на уроці при проведенні кожної лабораторної роботи і демонстрації дослідів, на яких стежить за дотриманням правил безпеки учнями.

3.2. Лаборант відповідає за наявність засобів надання першої допомоги і протипожежного інвентарю.

3.3. Прокладання, закріплення, ремонт і приєднання проводів до обладнання, приладів та мережі виконується тільки при відключення живлення. Електрообладнання кабінету фізики з напругою живлення понад 42 В змінного і понад 110 В постійного струму, обов'язково підлягає заземленню.

3.4. При роботі зі скляними приладами лаборанту необхідно:

- користуватися скляним посудом, трубками без тріщин, сколів, з оплавленими краями;
- не допускати різких змін температури, падіння і механічних ударів;
- не закривати посудину з гарячою водою з притертою пробкою доти, поки вона не охолоне;
- прилади з гарячою рідиною не брати незахищеними руками.

3.5. Не перевищувати межі відомих допустимих частот обертання на відцентровій машині, обертовому диску. При демонстрації експерименту стежити за справністю всіх кріплень на цих приладах.

3.6. Для вимірювання напруги і сили струму, вимірювальні прилади необхідно з'єднувати провідниками з надійною, непошкодженою ізоляцією. Приєднувати клєми до схеми потрібно однією рукою, при цьому інша рука не повинна торкатися до корпусу приладу або іншим електропровідним матеріалом ділянок і предметів.

3.7. При налаштуванні і експлуатації осцилографів і телевізорів, необхідно уважно поводитися з електронно-променевою трубкою. Неприпустимі удари по трубці і попадання на неї розплавленого припою, води, тому що від цього трубка може вибухнути.

3.8. Включати випрямлячі дозволяється тільки з навантаженням.

3.9. Не залишати без нагляду включені електропристрої і не допускати до них сторонніх осіб.

3.10. Дотримуватися заходів безпеки від ураження електричним струмом:

- не підключати до електричної мережі і не відключати від неї комп'ютерне обладнання, оргтехніку, прилади мокрим або вологими руками;

- дотримуватися послідовності включення і виключення комп'ютера, оргтехніки, ТЗН;
- не розташовувати на обладнанні папір, речі, інші предмети,
- не залишати включеними в електричну мережу без нагляду комп'ютерне обладнання, мультимедійний проектор, принтер, іншу оргтехніку.

3.11. Експлуатувати дугову або ртутно-кварцову лампу слід тільки в кожусі.

3.12. При виконанні експериментальних робіт на встановлення теплового балансу, воду слід нагрівати до 70 градусів.

3.13. В процесі виконання посадових обов'язків дотримуватися даної інструкції з охорони праці, бути уважним до учнів, не відволікатися, стежити за дотриманням санітарно-гігієнічних правил в кабінеті фізики.

4. Вимоги безпеки для лаборанта кабінету фізики після закінчення роботи

4.1. Лаборант кабінету фізики перевіряє збереження, справність обладнання після виконання кожної лабораторної або практичної роботи.

4.2. Лаборант збирає обладнання з робочих місць учнів відразу після закінчення кожної лабораторної роботи.

4.3. Лаборант кабінету фізики стежить, щоб учні привели своє робоче місце на столі в порядок і покинули кабінет відразу після закінчення уроку.

4.4. Лаборант не допускає винесення учнями обладнання з класу і переміщення його з одного робочого столу на інший без дозволу на те вчителя.

4.5. Стежить за правильним і остаточним відключенням електроприладів.

4.6. Про недоліки, виявлені в роботі, відразу ж повідомляє вчителю фізики, директору ЗЗСО.

5. Вимоги безпеки для лаборанта кабінету фізики в аварійних ситуаціях

5.1. У разі небезпеки, загорання або пожежі в кабінеті фізики або лаборантській лаборанту необхідно:

- повідомити адміністрацію, директору;
- повідомити в службу МНС, телефон 101;
- вжити заходів щодо евакуації учнів з приміщення;
- відключити електромережу.

Електропроводку під напругою необхідно гасити тільки вуглекислотним вогнегасником, а знеструмлену електропроводку можна гасити піском, водою або іншими видами вогнегасників.

5.2. У разі виявлення несправності приладу або обладнання в процесі виконання роботи, замінює його на запасний справний.

5.3. Лаборант кабінету фізики повідомляє директору школи про кожний нещасний випадок, організовує надання першої допомоги потерпілому.

5.4. У разі отримання травми покликати на допомогу, скористатися аптечкою першої допомоги, звернутися за медичною допомогою в медпункт закладу і довести до відома про це директора (при відсутності - іншій посадовій особі).

5.5. У разі отримання травми учнями надати потерпілому першу допомогу, викликати шкільну медсестру (або доставити потерпілого в медпункт), в разі необхідності, викликати швидку медичну допомогу, доповісти про те, що трапилося директору (за відсутності - іншій посадовій особі).

5.6. У разі загрози або виникнення осередка небезпечного впливу техногенного характеру діяти відповідно до Плану евакуації, інструкції про порядок дій у разі загрози та виникнення НС техногенного характеру.

Розробила:

Заступник директора з НВР

А.В. Щербань

Ознайомлен _____:

(підпис)

(П.І.Б.)

Дата _____